דעם רב'ס טאָכטער

א העכסט שפּאַנענדיקער ראָמאַן פון דעם אידישן לעבן אין מיטל־אַלטער

פון לעאָ וויעזענפעלד

(פאָרזעצונג)

— דאָס איז נאָרנים קיין קוניץ, — האָט ארנום שנעל א בוריטשע געטאָן. — דאָס קאָנען אויך אנדערע אויעלכע, וואָס לירדן אויף דער זעלבער קראַנק־הייט . . . אוא איינער קאָן זיך אַנ־טאָן, קאָן עסן, טרינקען, זיך באַוועגן פריי, טאַנצן, שפּילן און אונטערהאַל־טען זיך. אָבער ער איז טראָץ דעם דאָך קראַנק און זיין קערפּער. ווערט לאַנגזאַם פאַרצערט פון דער קראַנק־הייט . . .

— אָדער דו וועסט רעדן צו מיר אַזוי, אז איך זאָל דיר קאָנען פאַר־שטיין, — האָט די פרינצעסן אויסגע־רופן, — אָדער האַלט בעסער דאָס מויל און שרעק מיך ניט קיין דיינע רייד. איך ווייס, אז ווען דו. ווילסט קאָנסטו אויך רעדן זיי א מעשׂ צו דער זאַך. מאַך דשע עס גיך און קורץ, און זאָג מיר, אין וואָס באַשטייט די קראַנקהייט פון דעם פרינץ.

ארנום האָט געזעען אז לייגנער וועט ער עס ניט קאָנען אָפּציען. איינגנטאַך איז עס אים אויך דייער ווייניק אַנ־נעגאַנגען אויף דעם צי די פרינצעסן וועט שוין איצט געוואָרט ווערן פון איר זונס גרויסע. ליבע צו א שמוציקער, נישטיקער אידישער מיידל פון דער גע־טאָ, אָדער צי וועט עס וויסן אביסל שפּעטער. ער האָט בלויז געזאָגט דעם פרינץ וואָס מער ווייי טאָן און דערפאַר

האָט ער זיך געוואָלט אביסל לוסטיק מאַכן און ער האָט גערעדט אומפאַר־שטענדלאַך. איצט אָבער האָט ער ביי זיך אָפּגעמאַכט ארויסצוקומען מיט דעם נאָנצן אמת.

— אין אונזערע לענדער, אייער האָהייט, — האָט ער אין דעם פריער־דיקן טאָן ווייטער געצויגן זיינע ווער־טער, — רופט מען אוא קראַנקהייט מיט דעם פיל באַוואוסטן וואָרט: — ליבע . . . ווען איינער אין פאַרליבט אין א פערזאָן, וועלכע ער קאָן ניט באַוויזן, ווערט ער פון דעם קראַנק און פאַרצערט . . . מיט אונזער פרינץ איז איצט אויך דאָס זעלבע . . . יאָ, אייער האָהייט! דער פרינץ איז פאַר־ליבט, איבער די אויערן . . .

עמעריך האָט נעבערגעזן פון בעט, אָבער ער האָט מורא געהאַט אריינ־צורעדן א וואָרט. ער איז ניט געווען אינגאַנצן זיכער צי אַרנום אין אויף אירענד וועלכן אופן דערגאַנגען זיין נעהייסנים, אָבער ביסלאַנגזאַם איז עס פאַר אים געוואָרן אַלץ קלאָרער, אז דער הויף־נאַר וויסט פון אַלץ און וויל איצט פון אים נקמה נעמען. מיט אַלץ כחות האָט ער זיך דערפאַר צו־ריקגעהאַלטן און ער האָט זיך באַ־הערשט פון דעם ווילן אראָפּצושפּרינגען פון בעט אין דעם געמיינעם אינערי־גאַנגן צו באַצאָלן, אַזוי ווי ער האָט דאָס פאַרדינט. ער האָט געוואוסט, אז דערווייל טאָר ער דאָס ניט טאָן, ווייל דאָס וועט נאָך פאַרגרעסערן דעם פאַר־דאַכט פון זיין מוטער, אָבער ער איז אונטער אַלץ אומשטענדן געווען אַנט־שלאָסן ניט צו דערלאָזן, אז ארנום זאָל איר הערעיילן דעם גאַנצן אמת.

אין דער זעלבער צייט וויז טאָן, ווייל דאָס וועט נאָך פאַרגרעסערן דעם פאַר־דאַכט פון זיין מוטער, אָבער ער איז אונטער אַלץ אומשטענדן געווען אַנט־שלאָסן ניט צו דערלאָזן, אז ארנום זאָל איר הערעיילן דעם גאַנצן אמת.

— אויב אייער האָהייט קלייבט פאַרגעניגן פון איינהערן זיך צו די רייד פון א נאַר, האָב איך פּשוט ניט וואָס צו ענטפערן אויף אייער פראַ־גע. — האָט דער פרינץ מיט א גע־צוואונגענער רואיקייט געענטפערט. — איז דען אייך, מוטער, ניט באַקאַנט, אז ארנום קאָן אַפּטמאָל צוזאַמענשטעל־לען איין וואָנט מיט דער צווייטער, ניט ווייסנדיק אין די מערסטע פאַלן וויס ער רעדט?

ארנום האָט געזען דעם פרינצס גרויסע פאַרלעגנהייט און ער האָט דערפון געהאַט א האַרציקע הנאה. אויב אימיצער ווייסט ניט וואָס צו רייד־לן, האָט ער זיך געטראַכט, איז דאָס דער פרינץ. וועמעס אויגן עס האָבן עדות געזאָגט, אז ער איז איינגאַנגען צע־מישט און ווייסט ניט אויף וועלכער וועלט ער געפינט זיך.

— אויב דיר, מיין הויכנעשעטער פרינץ, — האָט ער מיט דעם זעלבן טיוולישן געלעכטערלאַך ווייטער גע־רעדט — ווילט זיך זאָגן, אז איך וויס ניט וואָס איך רעד, זאָל דיר דאָס וואוילן באַקומען . . . אָבער אויב דו מיינסט טאַקע, אז דו קאָנסט זיך מיט עפּעס אויסבאַהאַלטן פאַר אַר־גוס'ן, מאַכסטו א גרויסן טעות . . . . אַרגוס אַרגוס'ן איז ניטאָ קיין סוד, וויל ארנום וויסט אַלצדינג. ער זעט אַלצדינג, און ווען ארנום זאָגט, אז אונזער פרינץ איז פאַרליבט — און נאָך ווי פאַרליבט! — איז דאָס גע־ווים ניט קיין אויסגעטראַכטע זאַך . .

— אָבער ווער איז די פרוי, וועל־כע האָט געפאַנגען דאָס האַרץ פון דעם פרינץ? — האָט די פרינצעסן געוואָלט וויסן.

— ווער, טויע? כע־כע! — האָט ארנום שפּאָטיש געענטפערט — איך ווייס? . . . דאָכט זיך, אז א מיידל... א שיינינקע, א יונגינקע, א צאַרטע און א זייער חנ'עוודיק . . . א שוואַרצע מיט א פּאָר שיינע אַריענטאַלישע אויר־גן . . .

— נעגעג! שוויינ, דו נאַר! — האָט דער פרינץ אין הערכסטן צאָרן אויסגערופן — שוויינ, אָדער אַך וועל באַלד פון דיר מאַכן צוויי נאַראַנס אנשטאָט איינעס.

— עמעריך! — האָט די פרינ־צעסן אין א שטרענגן טאָן זיך אָנגע־רופן — דיין כעס רייצט בלויז נאָך מער מיין נייגעריקייט, איך וויל וויסן, און אַלס דיין מוטער און די פרינ־צעסן, האָב איך א רעכט צו וויסן, וועך עס איז דיר אַזוי מיידל, וועלכער דו האָסט געשיינקט דיין האַרץ, קאָנסטו זי, ארנום?

קיין גרעסערער פאַרגעניגן האָט דאָ־מאָלסט פאַר דעם הויף נאָר ניט עס־יסטירט אויף דער וועלט און דאָס פאַרגעניגן זיך צו רייצן מיט דעם פרינץ און אין דער זעלבער צייט אויף מיט דער פרינצעסן, וועלכע ער האָט געהאַט נאָך מער ווי איר זון. ער האָט זיך ווידער איינגעגראָבן מיט זיינע אויגן אין דעם פרינץ אָן־טיר און ער האָט אים ארויסגעוואָרפן מיט דער פאַרטומלט און ער האָט ניט געוואוסט, אויף וועלכער וועלט ער געפינט זיך. עמעריך האָט אים צוגעפירט צו דער טיר און ער האָט אים ארויסגעוואָרפן מיט דער פאַרטומלט. מיט וועלכער מעג וואָרפן א שטיינדל.

— אוא אַנדלונג, מיין זון, איז ניט קיין פּאַסנדע פאַר דעם צוקונפ־טיקן הערשער פון מיצרא! — האָט ארנום אין דער פרינצעסן פאַרגעוואָרפן. — אין ביי זיך געווען זיכער, אז אין הויף, וועלן אַלע לאַכן פון דיר, אין דו וועסט ווידער אַמאָל ווערן דער אביעקט פון שפּאָט אין געלעכ־טער . . . . אויסער דעם באַרירידיקן דאָס נאָך ניט מיין פאַרלאַנג צו דער־גיין צו דעם ווירקלאַכן אמת. איך וויל וויסן ווער עס איז דער מיידל, וועלכע דו האָסט פּלוצלונג אזוי ליב געקראָגן, און איך פאָדער דיך אויף מיר צו זאָגן.

עמעריך האָט געוואוסט אז קיין וויס ארגוס פון זיין סוד, און קיין האָט ער אויף אזא געשיקטן אופן פאַרשטאַנען אויפצואוועקן די ניי־געריקייט פון זיין מוטער, אזוי ווען ער זיך מער ניט קאָנען אזוי לייכט אויסדרייען פון זיין אומאַנגענעמענער לאַגע. ער האָט דערפאַר באַלד באַ־שלאָסן אנצונעמען אן אנדער שטע־לונג אין דער האַפענונג, אז דאָס וועט אי סאַפּיר העלפן אָפּציען דער פרינ־צעסנס אויפמערקזאַמקייט און זי צו באַרואיקן, אז זי זאָל מער ניט פאַרשן און זי זאָל אויף מער ניט גלויבן דעם הויף־נאַר.

— וואָס פאַלט אייך אין, מיין טייערע מוטער! — האָט ער מיט כעס אויסגערופן. — צי האָט איר טאַ־קע גאָרניט קיין וויכטיקערע זאַכן, איבער וועלכע צו רעדן צו אייער זון, ווי נאָר וועגן די אויסגעפראַכטע נאַ־רישקייטן פון יענעם שמוציקן אינ־טריגאַנט און פאַרלומדער? . . . . וואָס פאַר א מיידל? פון וועמען רעדט איר? איר גלויבט אין אומ־מעגלאַכע זאַכן, וועלכע ווערן אויף דערציילט פון איינעם, וועמען איר באַטראַכט פאַר א נאַר, אָבער וועלכער אין אין דער אמת'ן אן אויסגעצייכנ־טער לייגנער און אינטריגאַנט? . . . . איר הערט זיך צו צו די לייגנס פון א מענשן, וועלכער בויט זיי אויף זיין איינענער פאַנטאַזיע, און איצט ווילט איר, אז איך זאָל זיין אייך באַשטע־טיקן?

דער פעסטער טאָן און די זיכער־קייט, מיט וועלכע דער פרינץ האָט איצט ארויסגערעדט זייעג ווערטער: זיין גרייטקייט אנצופאַנגען א ביטערן קאַמף קעגן זיין מוטער, אויב דאָס זאָל זיין נויטיק, האָט ניט פאַרפעלט אַרויסצורופן די ווירקונג, וועלכע ער האָט געוואוסט. די פרינצעסן איז אין שפּאַרט אין די ביליקע רעפּטאַראַנען. זיינע נאָענטע פריינט און פאַרערער האָבן געוואָרפן. ער האָט זי באַראויקט זיך מיט אים און די יעניקע וועלכע האָבן זיך געוואָלט מיט אים פאַראינ־טערעסירן, האָבן אים ניט געקענט גע־פינען.

באַרשאַרד, אַן אַנטוישטער און דער־שלאָגענער האָט געזוכט א מעגלאַכקייט צו אַנטלויפן פון זיך אַליין און דערפאַר האָט ער זיך אַרויסגעלאָזט אין א ווילדן ווינקל פון א גאָרטן, אין דער־ווייל וועלכע דו האָסט פּלוצלונג אזוי ליב געקראָגן, און איך פאָדער דיך אויף מיר צו זאָגן.

עמעריך האָט געוואוסט אז קיין וויס ארגוס פון זיין סוד, און קיין האָט ער אויף אזא געשיקטן אופן פאַרשטאַנען אויפצואוועקן די ניי־געריקייט פון זיין מוטער, אזוי ווען ער זיך מער ניט קאָנען אזוי לייכט אויסדרייען פון זיין אומאַנגענעמענער לאַגע. ער האָט דערפאַר באַלד באַ־שלאָסן אנצונעמען אן אנדער שטע־לונג אין דער האַפענונג, אז דאָס וועט אי סאַפּיר העלפן אָפּציען דער פרינ־צעסנס אויפמערקזאַמקייט און זי צו באַרואיקן, אז זי זאָל מער ניט פאַרשן און זי זאָל אויף מער ניט גלויבן דעם הויף־נאַר.

— וואָס פאַלט אייך אין, מיין טייערע מוטער! — האָט ער מיט כעס אויסגערופן. — צי האָט איר טאַ־קע גאָרניט קיין וויכטיקערע זאַכן, איבער וועלכע צו רעדן צו אייער זון, ווי נאָר וועגן די אויסגעפראַכטע נאַ־רישקייטן פון יענעם שמוציקן אינ־טריגאַנט און פאַרלומדער? . . . . וואָס פאַר א מיידל? פון וועמען רעדט איר? איר גלויבט אין אומ־מעגלאַכע זאַכן, וועלכע ווערן אויף דערציילט פון איינעם, וועמען איר באַטראַכט פאַר א נאַר, אָבער וועלכער אין אין דער אמת'ן אן אויסגעצייכנ־טער לייגנער און אינטריגאַנט? . . . . איר הערט זיך צו צו די לייגנס פון א מענשן, וועלכער בויט זיי אויף זיין איינענער פאַנטאַזיע, און איצט ווילט איר, אז איך זאָל זיין אייך באַשטע־טיקן?

דער פעסטער טאָן און די זיכער־קייט, מיט וועלכע דער פרינץ האָט איצט ארויסגערעדט זייעג ווערטער: זיין גרייטקייט אנצופאַנגען א ביטערן קאַמף קעגן זיין מוטער, אויב דאָס זאָל זיין נויטיק, האָט ניט פאַרפעלט ארויסצורופן די ווירקונג, וועלכע ער האָט געוואוסט. די פרינצעסן איז אין שפּאַרט אין די ביליקע רעפּטאַראַנען. זיינע נאָענטע פריינט און פאַרערער האָבן געוואָרפן. ער האָט זי באַראויקט זיך מיט אים און די יעניקע וועלכע האָבן זיך געוואָלט מיט אים פאַראינ־טערעסירן, האָבן אים ניט געקענט גע־פינען.

באַרשאַרד, אַן אַנטוישטער און דער־שלאָגענער האָט געזוכט א מעגלאַכקייט צו אַנטלויפן פון זיך אַליין און דערפאַר האָט ער זיך אַרויבגעכאַפּט איבער דער פראַנצויזישער גרענעץ. ווען ער

שטערונג אן דער דורכפירונג פון אירע פּלענער.

— פאַרליבט? פאַרליבט? — האָט זי אויסגערופן מיט דער גרעסטער אי־בערראַשונג און זי האָט דערביי שאַרף אריינגעקוקט אין עמעריכס אויגן. — פאַרליבט גאָר? מעג איך, אַלס דיין מוטער, וויסן וועמען מיין זון האָט געשיינקט זיין האַרץ?

— אויב אייער האָהייט קלייבט פאַרגעניגן פון איינהערן זיך צו די רייד פון א נאַר, האָב איך פּשוט ניט וואָס צו ענטפערן אויף אייער פראַ־גע. — האָט דער פרינץ מיט א גע־צוואונגענער רואיקייט געענטפערט. — איז דען אייך, מוטער, ניט באַקאַנט, אז ארנום קאָן אַפּטמאָל צוזאַמענשטעל־לען איין וואָנט מיט דער צווייטער, ניט ווייסנדיק אין די מערסטע פאַלן וויס ער רעדט?

ארנום האָט געזען דעם פרינצס גרויסע פאַרלעגנהייט און ער האָט דערפון געהאַט א האַרציקע הנאה. אויב אימיצער ווייסט ניט וואָס צו רייד־לן, האָט ער זיך געטראַכט, איז דאָס דער פרינץ. וועמעס אויגן עס האָבן עדות געזאָגט, אז ער איז איינגאַנגען צע־מישט און ווייסט ניט אויף וועלכער וועלט ער געפינט זיך.

—אויב דיר, מיין הויכנעשעטער פרינץ, — האָט ער מיט דעם זעלבן טיוולישן געלעכטערלאַך ווייטער גע־רעדט — ווילט זיך זאָגן, אז איך וויס ניט וואָס איך רעד, זאָל דיר דאָס וואוילן באַקומען . . . אָבער אויב דו מיינסט טאַקע, אז דו קאָנסט זיך מיט עפּעס אויסבאַהאַלטן פאַר אַר־גוס'ן, מאַכסטו א גרויסן טעות . . . . אַרגוס אַרגוס'ן איז ניטאָ קיין סוד, וויל ארנום וויסט אַלצדינג. ער זעט אַלצדינג, און ווען ארנום זאָגט, אז אונזער פרינץ איז פאַרליבט — און נאָך ווי פאַרליבט! — איז דאָס גע־ווים ניט קיין אויסגעטראַכטע זאַך . .

— אָבער ווער איז די פרוי, וועל־כע האָט געפאַנגען דאָס האַרץ פון דעם פרינץ? — האָט די פרינצעסן געוואָלט וויסן.

— ווער, טויע? כע־כע! — האָט ארנום שפּאָטיש געענטפערט — איך ווייס? . . . דאָכט זיך, אז א מיידל... א שיינינקע, א יונגינקע, א צאַרטע און א זייער חנ'עוודיק . . . א שוואַרצע מיט א פּאָר שיינע אַריענטאַלישע אויר־גן . . .

— נעגעג! שוויינ, דו נאַר! — האָט דער פרינץ אין הערכסטן צאָרן אויסגערופן — שוויינ, אָדער אַך וועל באַלד פון דיר מאַכן צוויי נאַראַנס אנשטאָט איינעס.

— עמעריך! — האָט די פרינ־צעסן אין א שטרענגן טאָן זיך אָנגע־רופן — דיין כעס רייצט בלויז נאָך מער מיין נייגעריקייט, איך וויל וויסן, און אַלס דיין מוטער און די פרינ־צעסן, האָב איך א רעכט צו וויסן, וועך עס איז דיר מאַכן צוויי ים, כאַ־ווערנדיק אין די לעצטע. מיר האָבן געשיקט דיין האַרץ, קאָנסטו זי, ארנום?

קיין גרעסערער פאַרגעניגן האָט דאָ־מאָלסט פאַר דעם הויף נאָר ניט עס־יסטירט אויף דער וועלט און דאָס פאַרגעניגן זיך צו רייצן מיט דעם פרינץ און אין דער זעלבער צייט אויף מיט דער פרינצעסן, וועלכע ער האָט געהאַט נאָך מער ווי איר זון. ער האָט זיך ווידער איינגעגראָבן מיט זיינע אויגן אין דעם פרינץ אָן־טיר און ער האָט אים ארויסגעוואָרפן מיט דער פאַרטומלט. מיט וועלכער מעג וואָרפן א שטיינדל.

— אוא אַנדלונג, מיין זון, איז ניט קיין פּאַסנדע פאַר דעם צוקונפ־טיקן הערשער פון מיצרא! — האָט ארנום אין דער פרינצעסן פאַרגעוואָרפן. — אין ביי זיך געווען זיכער, אז אין הויף, וועלן אַלע לאַכן פון דיר, אין דו וועסט ווידער אַמאָל ווערן דער אביעקט פון שפּאָט אין געלעכ־טער . . . . אויסער דעם באַרירידיקן דאָס נאָך ניט מיין פאַרלאַנג צו דער־גיין צו דעם ווירקלאַכן אמת. איך וויל וויסן ווער עס איז דער מיידל, וועלכע דו האָסט פּלוצלונג אזוי ליב געקראָגן, און איך פאָדער דיך אויף מיר צו זאָגן.

עמעריך האָט געוואוסט אז קיין וויס ארגוס פון זיין סוד, און קיין האָט ער אויף אזא געשיקטן אופן פאַרשטאַנען אויפצואוועקן די ניי־געריקייט פון זיין מוטער, אזוי ווען ער זיך מער ניט קאָנען אזוי לייכט אויסדרייען פון זיין אומאַנגענעמענער לאַגע. ער האָט דערפאַר באַלד באַ־שלאָסן אנצונעמען אן אנדער שטע־לונג אין דער האַפענונג, אז דאָס וועט אי סאַפּיר העלפן אָפּציען דער פרינ־צעסנס אויפמערקזאַמקייט און זי צו באַרואיקן, אז זי זאָל מער ניט פאַרשן און זי זאָל אויף מער ניט גלויבן דעם הויף־נאַר.

— וואָס פאַלט אייך אין, מיין טייערע מוטער! — האָט ער מיט כעס אויסגערופן. — צי האָט איר טאַ־קע גאָרניט קיין וויכטיקערע זאַכן, איבער וועלכע צו רעדן צו אייער זון, ווי נאָר וועגן די אויסגעפראַכטע נאַ־רישקייטן פון יענעם שמוציקן אינ־טריגאַנט און פאַרלומדער? . . . . וואָס פאַר א מיידל? פון וועמען רעדט איר? איר גלויבט אין אומ־מעגלאַכע זאַכן, וועלכע ווערן אויף דערציילט פון איינעם, וועמען איר באַטראַכט פאַר א נאַר, אָבער וועלכער אין אין דער אמת'ן אן אויסגעצייכנ־טער לייגנער און אינטריגאַנט? . . . . איר הערט זיך צו צו די לייגנס פון א מענשן, וועלכער בויט זיי אויף זיין איינענער פאַנטאַזיע, און איצט ווילט איר, אז איך זאָל זיין אייך באַשטע־טיקן?

דער פעסטער טאָן און די זיכער־קייט, מיט וועלכע דער פרינץ האָט איצט ארויסגערעדט זייעג ווערטער: זיין גרייטקייט אנצופאַנגען א ביטערן קאַמף קעגן זיין מוטער, אויב דאָס זאָל זיין נויטיק, האָט ניט פאַרפעלט ארויסצורופן די ווירקונג, וועלכע ער האָט געוואוסט. די פרינצעסן איז אין שפּאַרט אין די ביליקע רעפּטאַראַנען. זיינע נאָענטע פריינט און פאַרערער האָבן געוואָרפן. ער האָט זי באַראויקט זיך מיט אים און די יעניקע וועלכע האָבן זיך געוואָלט מיט אים פאַראינ־טערעסירן, האָבן אים ניט געקענט גע־פינען.

באַרשאַרד, אַן אַנטוישטער און דער־שלאָגענער האָט געזוכט א מעגלאַכקייט צו אַנטלויפן פון זיך אַליין און דערפאַר האָט ער זיך אַרויבגעכאַפּט איבער דער פראַנצויזישער גרענעץ. ווען ער

עפּנט דענטאַל אָפיס

דר. א. ה. גאָלדין

דר. גאָלדין אָנאָנסירט די דערעפע־נונג פון א דענטאַל אָפיס פאַר דער אַלגעמיינער פּראַקטיק פון דענטיסטרי אין 1308 מיין סטריט, סוויט 1.

דר. גאָלדין האָט געלערנט אין מאַק־ריי קאָלעדזש, סט. דזשאָנס האָפּקינס, אין מאַריטאָבאַ אוניווערסיטעט און ער האָט גראַדואירט פון טאָראָנטער אוניו־ווערסיטעט אין 1931. איז דער זון פון מר. ה. ע. גאָלדין, באַ־קאַנט עוועניו און ער איז גוט באַקאַנט אין ווינניפּעג.

— א, די מדדל? — האָט ער טרר־אומפירנט לאַנגזאַם אביבערגעדאַכט, — איר ווילט וויסן ווער ער איז? גלויב מיר, אייער האָהייט, אז דאָס וואָלט געווען בעסער פאַר אייך קיינ־מאָל ניט צו וויסן. און מיר, אייער אאַנטערטעניקסטן דינער, וואָלט פאַר־שאַרט אייך ווי צו שטיין אויף אַ־פאַרזיכער אייך, אז איר וועט ניט האָ־בען קיין פאַרגעניגן ווען אַך אונזער געוואַנעיר אין אונזער פּרעכטיק, און דערפאַר וואָלסטו זיכער ניט נעטאָן קיינמאָל קיין זאַך, וואָס וואָלט געקאָנט ברייגנען שאַדן אונז אלעמען . . .

— איר, טייערע מוטער, — האָט דער פרינץ געענטפערט, — זיינט די רעגירערן פון אונזער פירסטנטום. אייך געהערט עס מיר צו באַפעלן, און די מיין פליכט איז עס דורכצופירן יערן באַפעל אייערן . . .

— איך ווייס דאָס, מיין קינד! — איך ווייס, — האָט די פרינצעסן געזאָגט, — אז דו ביזט פון דיין קינדהייט אן געווען א גוטער זון, א פאַרטרעפלאַכער סאָלדאַט און א גע־טרייער דינער פון אונזער קליינעם לאַנד, און דערפאַר בין איך טאַקע איבערצייגט, אז איך קאָן זיך ווייטער אויף דיר פאַרלאָזן . . . דו מוזט אבער זיין געווענט, ווייל איבערמאָרגן

(ווייטערעס קומט)

ער איז געווען א באַרימטער מוזי־קער אין בערלין

איצט איז ער אין טורמע א קרבן פון א טראַגישער ליבע

פון ש. וואַרעט

אין א בערלינער פריזאַן געפינט זיך איצט א יונגערמאַן מיט וועמען גאַנץ דייטשלאַנד האָט ערשט ניט לאַנג צור ריק געקלונגען. זיין נאָמען איז עריק באַרשאַרד, א קוויקער, וועלכער איז פאַרשיקט געוואָרן אהין נאָכדעם ווי א דזשורי אין דער האַפענונג, אז דאָס וועט אים אויפצוהעלפן אַרויסצוקומען פון טויט פון זיין אייגע־נער געליבטער.

ווען טורסטן פלעגן קומען קיין בער־לין, זיינען זיי געגאַנגען הערן דעם אַר־קעסטער פון וועלכן באַרשאַרד איז גע־ווען דיריגענט. ער איז געווען א קינסט־לער אויף אויסטייטשן פאַר די דייטשע אין פאַר זיי באַזונדער אין דייטשלאַנד די אַמעריקאַנער דזשעז־מוזיק. דאָס האָט אים באַרימט געמאַכט. די צייטונ־גען האָבן געשאָלטן אין אַלע צייטונ־גען אַלץ מער דאָס זי אים ליב געקראָגן און אַלץ עפּסטער איז געווען איר באַ־שלוס אים צוריקצוברינגען קיין בער־לין אַרס באַרימטער מוזיקער וואָס ער איז אַמאָל געווען.

א יאָר צייט האָט זיי ביידע גע־אַרבעט צוזאַמען. זי איז געווען דער מענערישער פון זיין אָרקעסטער און נאָך דער אַהבעט האָבן זיי ביידע פאַר־באַקט אין זיין אַפּאַרטמענט. האַלב־דיק און קושנדיק זיך. די ליבע האָט זיין נשמה געוואָרימט און ער האָט אַנגע־הויבן קומען צו זיך. ער האָט פאַרמאַסט א סך נייע מוזיק און האָט זיין אָרקעס־טער דיריגירט מיט דעמזעלבן אימפּעט וועלכער איז אַמאָל אויף גען עס געווען. ער האָט אויך אַבער טראַץ דעם באַוויזן צו באַ־הערשן אין ער האָט פאַרזיכערט זיין מוטער, אז ער וועט טאָן אַלץ, וואָס זי וועט פון אים פאַרלאַנגען.

(ווייטערעס קומט)

1 טאָג

נ. פּ. פּאַרטנאַי מענערוישער

געדיינקט! אז מיר קאָנען אייך געבן

באַרוינונג אויב איר פאַר־לאַנגט, אין אַלע אייערע — **דריי קליינינג אָדער פאַרבן**

PERTH DYE WORKS LTD. 37 266

באַרשאַרד איז אַרעסטירט געוואָרן. ביי זיין טרייעל האָט ער מיט טרערן אין די אויגן געשילדערט ווי אויפריכ־טיק ער האָט פאַרגאַנגען געליבט און אז זיין איינציקע אויפגאַבע איז געווען צו ראַטעווען זיי כדי זיי זאָלן ביידע ווייר־טער קאָנען געניסן דאָס גליק וואָס זיי־ער ליבט האָט זיי געבראַכט. דאָקטוירים האָבן אַבער עדות געזאָגט אז מאַרגאַט איז דערשטיקט געוואָרן פון דעם דערל וואָס איר געליבטער האָט אריינגע־שטעלט אין איר האַלז און די געשוואָר־רענע ריכטער האָבן באַרשאַרדן פאַר־משפּט צו 10 חדשים אין פּריזאָן.

עדמאָנטאָן עדמאָנטאָן

עדמאָנטאָנער נאַטיצן

מר. אין מרס. אַלהן הענסאָן האָבן זונטאָג אוונט געגעבן א פאַרטי לכבוד זייער טאָכטער מערי, וועלכע איז גע־קומען צו נאָסט פון קאַלגאַרי. דער אוונט איז פאַרבראַכט געוואָרן אויף זייער א שיינעם אופן. אויסערשטאַנ־קע געסט זיינען געווען פאַרגנדע: מיס ב. דעקסטער, פון קאַלגאַרי; מר. האַראָלד ווייסלער, פון סאַסקאַטון; לאָורענס דרוקסערמאַן, האַראָלד שוואַרץ מעקס פיינשטיין און בערני צעלמאַן, אַלע פון ווינניפּעג.

* * *

מר. און מרס. מ. מעלאַה, האָבן שבת אוונט געגעבן א פאַרטי לכבוד זייערע שוועסטער סינטיא און מאַלי, פון ווי־ניפּעג, וועלכע האָבן פאַרבראַכט עטלאַ־כע וואָכן אין עדמאָנטאָן. עס איז גע־ווען א שיינער אוונט.

* * *

מר. דזשעק נייהויז און בען אַסטראָוו האָבן זיך צוריקגעקערט פון א רייזע צום פאַסיפיק קאָנט אין די פאַראייי־ניקטע שטאַטן.

* * *

מיס מיני קורצבערג, פון קאַלגאַרי, איז צו נאָסט אין עדמאָנטאָן ביי מיס ע. ברענשטיין.

* * *

מר. האַראָלד ווייסלער איז צו נאָסט ביי מר. און מרס. מ. פעקעט.

מיס סאַראַ ווייַנבערג האָט געגעבן א ברידזשע פּאַרטי. מיס מערי בייַנדער און מיס סי. פעקעט האָבן געוואונען די פּריזן.

* * *

א ברידזשע אין גאַרטן פאַרטי איז פאַרגעקומען אין דער היים פון מרס. א. קריסטאַל אָנגעפירט פון מוטער פאַראיין פון תלמוד תורה. מרס. א. אורעצקי און מרס. ח. סאַטאַנאָוו האָבן געוואונען די פּריזן. דעם וויסס פּריז האָט געוואונען מרס. דזש. שרעע און די קאַנסאָליישאָן פּריזן האָבן געוואָר־נען מרס. פּ. ווייַנבערג און מרס. ס. שעכטער.

טיי איז סערווירט געוואָרן אויף שיין דעקאָרירטע טישן.

פאָלגנדע פרויען האָבן אויפגענומען די געסט: מרס. א. קריסטאַל, ד. קאַ־הען, מ. קאַנאַנא, דזש. שמעלעניצקי, דעלענאַ, מ. נאַדפּין, י. קאַנאַנ, סלוט־קער, ל. דאַלגאַי, א. הענסאָן, ל. קליין, ס. רודניאַנסקי, א. אַרענסאָן, דזש. ניר־הויז, פּ. ווייַנבערג, ל. נאַזיק, א. פּריד־מאַן, זאַסלאַווסקי מרס. דזש. שאַ־ר. דער קאַסיערענס זיינען געווען מרס. ס. שעכטער און מרס. מ. ב. קאַהען.

* * *

מרס. ב. לימאָן איז אין טאַכטער סאַראַ, פון ברידזשיינג, זיינען צו נאָסט אין ערמאָנטאָן ביי מר. און מרס. א. פרידמאַן.

* * *

דער קאָונסיל פון אידישע פרויען אין עדמאָנטאָן אָנאָנסירן זייער יערלאַכן יום־כיפּור טאָנץ, וואָס וועט פאָרקומען אין תלמוד תורה פאַר פילאַנטראָפּישע צוועקן.

יהודית.

W. H. JACKSON
פאַרטרעט די
ניו יאָרק לייף אינשורענס קאָמפּאַני.
פּרעזענלאַכע באַרוינונג
919 McLeod Bldg.
Phones:
Office 25 805; House 72 370

איר סייפט 50%
ווען איר שיקט אייער קליינינג צו די
דאָלער קלינערס
11217 JASPER AVE.
PHONE 23 513

B. A. MOIR
פּלאַמבינג, היטינג און גאַס פיטינג
אָפּשאַצונגען פריי
10530 97th Street Ph. 27 556
EDMONTON, ALTA.

לאָמבער און מילאַרבעט פּלייט גלאַז
סטאָר פיקסטשורס
צו
נידעריקסטע פּריזן
W. H. Clark & Co. Ltd.
109 ST. EDMONTON

CHAMPION'S PARCEL DELIVERY
T. M. CHAMPION, Mgr.
PHONES: 22 246—22 056
10121-101st St. Edmonton, Alta.
מיר לויפן אין שליחות.
מיר פירן רענצלאַך און קאַסטנס.
דערייוערן פעקלאַך און מעסערזשעס.
באַיס און קאַרס צו אייער באַרוינונג

DR. J. C. SHARP
דאַנטיסט
אָפיס שטונדן, 9 ביז 5
אוונטן ביי אַפּאָינטמענטס
Office Ph 24718; House Ph 82246
Ste. 103 Pantages Theatre Bldg.
Cor. Jasper Ave. and 102nd St.
EDMONTON, ALTA.

DR. W. A. MORGAN
Dentist
דענטאַל פּלייטס, "בריידזש וואָרק"
איבערן פאַנטיידזשעס טעאַטער
102 Brown Bldg. Edmonton, Alta.
Ph. 24 918—Res. 25 487

MORRIS BAKER
לאָו אָפיס
510 TEGLER BLDG. PHONE 27 888

Mrs. JAMES JONES
האַלסייל און ריטייל
קוואַליטי פיש פון לייקס און ים
מיר דעליווערן
CITY FISH MARKET
Phone 22 531 Edmonton

E. S. AGNEW
דראַגיסט און סטיישנער
9546 Jasper Ave. Phone 22 432
EDMONTON, ALTA.

JACKSON BROS.
Jewelers, Diamond Merchants
מיר מאַכן א ספּעציאַליטעט פון די דיפּערס פון זיינערס און דזשעלערס.
ספּעציעלע אויסמערקזאַמקייט צו טעיל אָרדערס.
9962 JASPER AVE., EDMONTON

The Art League
EDMONTON
שניידט אויס דעם דאָזיקן אַדווערטייז־מענט — עס איז ווערט 20 פּראָצענט דיסקאַונט אין אונזער סטודיאָ.

איין א צייט אויס־געפּרובירט
פריי פון טראָבל
פאַרפריירונג
The Arctic Ice Co.
10001-97TH ST.
EDMONTON - ALBERTA
שפּאַרט מיט איין

PHOTOS
אין יעדער פאַסאָ
אין אַפּגעשפּיגלט
דער צייכער און
פּרעזענלאַכקייט
פון
דער פּערזאָן
Phone 25 444
פאַר אַן אַפּאָינטמענט
McDERMID STUDIOS Ltd.
10133 - 101st St. Edmonton, Alta.

מיר זיינען די
אייניציקע
אויסשליסלאַכע
מאַנופעקטשורערס
פון
מאָנומענטן
אין עדמאָנטאָן
איידער איר באַשליסט צו קויפן א מצבה פאַר אייערע ליבע און טייערע, קומט און זעט אונז, עס וועט זיך אייך באַצאָלן.
ALBERTA GRANITE MARBLE & STONE
10702-101st St. Phone 24 058
EDMONTON

ארוועדטייזט
אין "דאָס אידישע וואָרט" —
עס וועט זיך אייך
באַצאָלן

ביכער!—ביכער!

צו שטוינענד ביליקע פּרייזן

פאַרשאַפט זיך א שיינע ביבליאָטעק

פאַר איינצעלהייטן ווענדעט זיך צו

"דאָס אידישע וואָרט"

דעם
רב'ס טאָכטער
א העכסט שפּאַנענדיקער ראָמאַן פון דעם אידישן לעבן אין מיטל־אַלטער
פון לעאָ וויעזענפעלד

(פאָרזעצונג)

— דאָס איז נאָרנים קיין קוניץ, — האָט ארנום שנעל א בוריטשע געטאָן. — דאָס קאָנען אויך אנדערע אועלכע, וואָס לירדן אויף דער זעלבער קראַנק־הייט . . . אוא איינער קאָן זיך אַנ־טאָן, קאָן עסן, טרינקען, זיך באַוועגן פריי, טאַנצן, שפּילן און אונטערהאַל־טען זיך. אָבער ער איז טראָץ דעם דאָך קראַנק און זיין קערפּער. ווערט לאַנגזאַם פאַרצערט פון דער קראַנק־הייט . . .

— אָדער דו וועסט רעדן צו מיר אַזוי, אז איך זאָל די